

Fraai nieuws: accountants wijzen FIOD op zeven(tig) corruptiezaken

Vandaag opende het FD met fraai nieuws: accountants hebben de FIOD op het spoor gezet van zeventig corruptiezaken. De onderkop van het artikel is 'Overheid bestrijdt beeld dat accountant niet wil voldoen aan meldplicht'.

Daar waar ik regelmatig kritiek heb geuit op de rol die accountants spelen als het gaat om onderwerpen als fraude, corruptie, witwassen en integriteit, vind ik het nu leuk en prettig om op het goede nieuws in te gaan.

Het gaat om meldingen van transacties in het kader van de meldplicht witwassen die op accountants van toepassing is. Een meldplicht die al vele jaren bestaat en waaraan accountants - na aanvankelijk geringe aantallen meldingen - steeds meer inhoud blijken te geven. Dat bleek eerder al uit de stijging van het aantal meldingen dat accountants jaarlijks doen, maar die meldingen krijgen nu kleur door de openheid die de FIOD en het Openbaar Ministerie geven over de bruikbaarheid van de meldingen.

Die bruikbaarheid ligt overigens - zie ook de haakjes in de kop van deze blog - wel wat genuanceerder dan de 'koppenmaker' van het FD ons wil doen geloven. Van de zeventig meldingen van accountants die met corruptie te maken zouden hebben, hebben er zeven (ofwel tien procent) tot een strafrechtelijk onderzoek geleid. Bij de andere 63 meldingen "speelt vaak een fiscale component" en daarom is een deel van die meldingen "voorwaardelijk doorgegeven".

Dat doet er niets aan af dat die zeven meldingen zinvol zijn geweest, waarbij bijvoorbeeld mogelijke omkoping van artsen door een Nederlandse leverancier van hulpmiddelen voor de medische sector wordt onderzocht. Maar ook mogelijke omkoping van buitenlandse ambtenaren wordt onderzocht.

Overigens doen die zeven meldingen evenmin iets af aan corruptiezaken die de afgelopen jaren groot in het nieuws zijn geweest: (1) Ballast Nedam, (2) Damen Shipyards, (3) SBM Offshore, (4) SHV (5) Telia en (6) Vimpelcom. Voor het evenwicht noem ik als zevende zaak de rol van accountants daarbij: inzake Ballast Nedam trof KPMG een schikking, inzake SHV stonden PwC-accountants voor de tuchtrechter en EY is verdachte in de Vimpelcom-zaak (juist omdat daar door EY aanvankelijk geen meldingen inzake witwassen zijn gedaan).

Het meest positieve aan het FD-bericht van heden is wat mij betreft echter het volgende. Accountants, hun advocaten én hoogleraren hebben de afgelopen jaren - onder meer in de door mij genoemde zaken waarin accountants betrokken zijn - een vaktechnisch betoog gehouden waarin wat mij betreft een gekunsteld onderscheid is gemaakt in de toepassing van NV COS 240 respectievelijk NV COS 250. Door dat betoog werd gerelativeerd wat de rol van de accountant zou zijn inzake onderwerpen zoals corruptie en witwassen. Die onderwerpen zouden onder de werking van NV COS 250 vallen en die handelt over de 'naleving van wet- en regelgeving'. Het zou niets te maken hebben met de toepassing van NV COS 240, welke controlestandaard handelt over 'fraude'.

Ik heb dergelijke redeneringen altijd 'gekunsteld', 'onzin' en 'bullshit' genoemd, mede verwijzend naar de meldplichten fraude en witwassen die op de accountant van toepassing zijn. Deze meldplichten drukken juist de verantwoordelijkheid van de accountant inzake onderwerpen als corruptie en witwassen uit.

De zeven(tig) meldingen door accountants waarover het FD bericht bewijzen mijn gelijk. Immers, in die zeventig gevallen hebben accountants(organisaties) wél gemeld inzake corruptie. En daarmee bewijzen zij - wellicht onbedoeld - het ongelijk van de accountants, hun advocaten en enkele hoogleraren ten aanzien van kwesties zoals Ballast Nedam, SHV en Vimpelcom (een kwestie die ook ING/Vimpelcom zou kunnen worden genoemd), voor zover daarin is betoogd dat accountants niet hoefden te melden.

Deel dit artikel

Marcel Pheijffer (1967) is hoogleraar Forensische Accountancy aan de universiteiten Nyenrode en Leiden.

GERELATEERD

NIEUWS | 20 oktober 2021

Credit Suisse betaalt miljoenenboete om corruptie in Mozambique

Credit Suisse betaalt boetes van bijna 475 miljoen dollar (408 miljoen euro) wegens corruptie en fraude bij het binnenhalen van forse leningen voor Mozambique. →

NIEUWS | 30 juli 2021

Italiaanse aanklagers in beroep tegen vrijspraak Shell en Eni

Italiaanse openbaar aanklagers en de Nigeriaanse staat gaan in beroep tegen de vrijspraak van Shell in een grote corruptiezaak. Dat bevestigt het olie- en gasconcern... →

NIEUWS | 28 juli 2021

Vaticaan gaat vermeend corrupte functionarissen berechten

Het Vaticaan gaat tien personen onder wie een kardinaal, de 73-jarige Giovanni Angelo Becciu, wegens financiële misdrijven berechten. →

NIEUWS | 06 juli 2021

Uitbrander voor kabinet om uitblijven corruptiebestrijding aan top

Nederland laat na om zich beter te beschermen tegen corruptie in de hoogste kringen. Met geen van de aanbevelingen van het anticorruptieorgaan van de Raad van Europa... →

Arjan Brouwer

DISCUSSIE | Column | 02 juli 2021

Fraude?! Ssssst....

Laten we werk maken van het opheffen van de geheimhoudingsplicht voor de communicatie tussen accountants, meent Arjan Brouwer. →